

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o stave zabezpečenia a priebehu prijímacieho konania na gymnáziu a v strednej odbornej škole v školskom roku 2015/2016 v SR

Inšpekcie sa konali s cieľom zistiť stav zabezpečenia, organizácie, priebehu a výsledkov prijímacích skúšok a overiť dodržiavanie právnych predpisov pri prijímaní žiakov na gymnáziá (G) a do študijných odborov (ŠO) v stredných odborných školách (SOŠ).

Základné údaje

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) kontrolovala zabezpečenie, organizáciu, priebeh a výsledky prijímacieho konania na 20 G a v 21 SOŠ. Na vzdelávanie na G zaslalo prihlášku **2 095 uchádzačov**, prijímaciu skúšku vykonalo 1 828. Plánované bolo prijať 1 371 uchádzačov a prijali **1 319 žiakov**. Do SOŠ zaslalo prihlášku **2 403 uchádzačov**, plánovaný počet prijatých bol 1 553. Prijímaciu skúšku vykonalo 2 060 uchádzačov a prijatých bolo **1 552 žiakov**.

Tabuľka 1 Počet kontrolovaných gymnázií podľa krajov, zriaďovateľov a vyučovacieho jazyka

Kraj	Počet kontrolovaných škôl			z toho škôl s VJN	Spolu
	štátne	cirkevné	súkromné		
Bratislavský	-	-	-	-	-
Trnavský	2	-	-	1	2
Nitriansky	3	-	-	-	3
Trenčiansky	1	2	-	-	3
Banskobystrický	2	-	1	-	3
Žilinský	2	-	-	-	2
Prešovský	1	2	-	-	3
Košický	2	1	1	1	4
Spolu	13	5	2	2	20

Tabuľka 2 Prehľad plánovaného počtu tried a žiakov a počtov uchádzačov, ktorí sa zúčastnili prijímacieho konania na gymnáziium podľa krajov SR

Kraj	Plánovaný počet				Počet uchádzačov				Prijatí		
	tried		žiakov		prihlásení do 1. roč.		vykonali prijímaciu skúšku		bez prijím. skúšky	s prijím. skúškou	
	4-roč.	8-roč.	4-roč.	8-roč.	4-roč.	8-roč.	písomnú			4-roč.	4-roč.
							4-roč.	8-roč.			
Bratislavský	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trnavský	4	2	122	45	137	48	115	47	10	114	45
Nitriansky	9	2	270	55	479	152	411	151	55	206	55
Trenčiansky	5	3	150	82	364	131	305	127	25	141	82
Banskobystrický	5	-	164	-	142	-	115	-	4	105	-
Žilinský	3	2	72	40	136	61	117	60	9	70	40
Prešovský	3	2	92	48	132	51	115	50	7	72	49
Košický	8	1	211	20	257	5	210	5	26	199	5
Spolu	37	12	1 081	290	1 647	448	1 388	440	136	907	276

Tabuľka 3 Počet kontrolovaných SOŠ podľa krajov, zriaďovateľov a vyučovacieho jazyka

Kraj	Počet kontrolovaných škôl			z toho s VJS/VJN	Spolu
	štátne	cirkevné	súkromné		
Bratislavský	-	-	1	-	1
Trnavský	-	-	1	-	1
Nitriansky	2	-	-	-	2
Trenčiansky	2	-	1	-	3
Banskobystrický	4	-	-	1	4
Žilinský	3	-	-	-	3
Prešovský	2	-	1	-	3
Košický	3	-	1	-	4
Spolu	16	-	5	1	21

Tabuľka 4 Prehľad plánovaného počtu tried a žiakov a počtov uchádzačov, ktorí sa zúčastnili prijímacieho konania v SOŠ podľa krajov SR

Kraj	Plánovaný počet		Počet uchádzačov			Prijatí	
	tried	žiakov	prihlásených do 1. roč.	ktorí vykonali prijímaciu skúšku		bez prijím. skúšky	s prijím. skúškou
				ústnu	písomnú		
Bratislavský	3	62	38	-	31	-	31
Trnavský	2	62	82	-	63	-	63
Nitriansky	3,4	107	180	69	144	1	116
Trenčiansky	10	290	749	10	672	21	294
Banskobystrický	6,4	201	180	-	128	-	126
Žilinský	8	178	257	-	215	2	159
Prešovský	6,9	205	297	-	253	9	215
Košický	20,5	448	620	-	475	46	469
Spolu	60,2	1 553	2 403	79	1 981	79	1 473

Analýza zisteného stavu

Prijímanie na vzdelávanie v stredných školách

Uchádzači o prijatie na vzdelávanie splnili predpoklady na prijatie (nadobudnutie nižšieho stredného alebo primárneho vzdelania) a ich prihlášky boli kompletne vyplnené a podpísané riaditeľom základnej školy (ZŠ). Potvrdenie zamestnávateľa o odbornom vzdelávaní a príprave v systéme duálneho vzdelávania predložilo 32 žiakov, ktorí sa uchádzali o prijatie do 2 SOŠ¹ (ŠO 2697 mechanik-elektrotechnik a ŠO 2488 H mechanik špecialista automobilovej výroby).

V stanovenej lehote po prerokovaní v pedagogickej rade a po vyjadrení rady školy predložili riaditelia návrh na počet tried prvého ročníka pre nasledujúci školský rok zriaďovateľovi, termín nedodržala riaditeľka 1 SOŠ². Návrh riaditeľky inej SOŠ³ schválený Prešovským samosprávnym krajom nezohľadňoval pri určovaní počtu spoločných tried 1. ročníka členenie na príbuzné ŠO (2840 M biotechnológia a farmakológia, 3447 K grafik digitálnych médií, 7661 M sociálno-výchovný pracovník). Všeobecne záväzným nariadením

¹ Stredná odborná škola, Pod amfiteátrom 7, Levice; Stredná odborná škola železničná, Palackého 14, Košice

² Súkromná SOŠ, S. Chalupku 1938/12B, Prievidza

³ Spojená škola, Štefánikova 64, Bardejov

Trenčiansky samosprávny kraj neschválil 1 súkromnej SOŠ⁴ otvorenie triedy 1. ročníka. Napriek tomu sa v škole prijímacie skúšky konali vzhľadom na to, že riaditeľka sa odvolala a v čase inšpekcie vo veci nebolo ešte rozhodnuté. Banskobystrický samosprávny kraj určil počet tried pre prijímacie konanie v školskom roku 2015/2016 až po zákonom určenom termíne.

Pri určení počtu žiakov 1. ročníka 1 G⁵ nepostupovalo v súlade s predpismi, keď neprerokovalo návrh v pedagogickej rade, v inom G⁶ nebol záznam o vyjadrení rady školy.

Kontrolované školy akceptovali profilové predmety určené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR)⁷.

Zabezpečenie a organizácia prijímania na vzdelávanie

Pedagogické rady stredných škôl prerokovali jednotné kritériá na úspešné vykonanie prijímacej skúšky a ostatné podmienky prijatia na vzdelávanie. Forma, obsah a rozsah prijímacej skúšky boli v súlade so vzdelávacími štandardami príslušných štátnych vzdelávacích programov (ISCED 2, resp. ISCED 1 pre 8-ročný vzdelávací program G). Na 1 G⁸ formu, rozsah a obsah prijímacej skúšky neprerokovali.

Kritériá na prijatie neboli kompletne v 4 školách⁹. V 1 subjekte v nich chýbalo zohľadnenie výsledkov dosiahnutých v celoslovenskom testovaní žiakov 9. ročníkov ZŠ (uvedené len ako kritérium prijatia bez prijímacej skúšky), v ďalšom absentovalo zohľadnenie prvenstva v súťaži súvisiacej s odborom vzdelávania a v inom subjekte kritériá prijímacieho konania neurčovali minimálny počet bodov pre prijatie uchádzača ani hranicu úspešného vykonania prijímacej skúšky. Nekompletnosť kritérií ďalšieho G s chýbajúcou informáciou o prijímaní žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) podčiarkovala skutočnosť, že si prihlášku podali 7 takíto uchádzači, škola požadovala od zákonných zástupcov písomnú žiadosť o úpravu prijímacej skúšky a vyjadrenie poradenského zariadenia. Všetkým uchádzačom bolo ich zdravotné znevýhodnenie zohľadnené. Kritériom pri prijímaní do 8-ročného vzdelávacieho programu na tomto G bol prospech v predmete občianska náuka v 5. ročníku, pričom tento predmet bol vyučovaný na menej ako štvrtine ZŠ uchádzačov a všetci boli klasifikovaní stupňom výborný. Ostatní uchádzači boli pri výpočte priemeru známok zo ZŠ znevýhodnení (žiak s rovnakými známami, ktorý nemal občiansku náuku, získal nižší počet bodov). V kritériách prijímania zároveň chýbala informácia, ktorý z dvoch cudzích jazykov z prihlášok niektorých uchádzačov sa zaráta do priemeru. Pomocné kritériá na určenie poradia uchádzačov pri rovnosti bodov na tomto G zohľadňovali výsledok testovania žiakov 5. ročníka. V prípade nutnosti ich uplatnenia škola nemala k dispozícii údaje všetkých uchádzačov.

V 2 subjektoch, do ktorých sa hlásili uchádzači na vzdelávanie v systéme duálneho vzdelávania, boli jednotné kritériá, forma, rozsah a obsah prijímacej skúšky a ostatné podmienky prijatia pre žiakov v systéme duálneho vzdelávania určené v súlade s právnym predpisom spolu so zamestnávateľom. V 2 SOŠ¹⁰ sa ako doplnenie písomnej skúšky realizovala aj ústna skúška na overenie rečových schopností a rečového prejavu uchádzačov.

Pre žiakov so ZZ boli zabezpečené upravené podmienky prijímacej skúšky. Predpokladom prijatia na zdravotnícke ŠO bola zdravotná spôsobilosť. Tejto podmienke nevyhoveli 2 uchádzači so ZZ¹¹, preto prijímacie skúšky nekonali.

⁴ Súkromná SOŠ, S. Chalupku 1938/12B, Prievidza

⁵ Gymnázium sv. Františka Assiského, Kláštorská 24, Levoča

⁶ Gymnázium Zoltána Kodálya s vyučovacím jazykom maďarským - Kodály Zoltán Gimnázium, Štvrť SNP 1004/34, Galanta

⁷ V SOŠ Iesníckej Jozefa Dekreta Matejovie v Liptovskom Hrádku boli profilovými predmetmi SJL a biológia; v Strednej zdravotníckej škole, Veľkomoravská 14, Trenčín SJL a biológia alebo SJL a chémia

⁸ Gymnázium Zoltána Kodálya s vyučovacím jazykom maďarským - Kodály Zoltán Gimnázium, Štvrť SNP 1004/34, Galanta

⁹ Súkromná SOŠ, S. Chalupku 1938/12B, Prievidza; Gymnázium, Komenského 2/1074, Partizánske; Spojená škola, Kollárova 10, Prešov; Gymnázium, Golianova 68, Nitra

¹⁰ Pedagogická a sociálna akadémia, Engelsova 3, Levice; Súkromná stredná odborná škola, S. Chalupku 1938/12B, Prievidza

¹¹ Stredná zdravotnícka škola, Veľkomoravská 14, Trenčín

Termín konania prijímacej skúšky kontrolované subjekty dodržali a všetky, s výnimkou 1 SOŠ¹², zriadili na posúdenie študijných predpokladov uchádzačov, na prípravu prijímacej skúšky a na spracovanie výsledkov prijímaciu komisiu ako poradný orgán.

Prijatie bez prijímacej skúšky

Školy zverejnili kritériá na prijatie bez prijímacej skúšky v súlade s právnym predpisom – zisk viac ako 90 % v slovenskom jazyku a literatúre (SJL) a v matematike (MAT) súčasne v Testovaní 9. Túto zákonnú podmienku nedodržel riaditeľ školy¹³, ktorý stanovil ako hranicu prijatia 80-percentnú úspešnosť a prijal 12 žiakov v rozpore s právnym predpisom. Rozhodnutia o prijatí žiakov bez prijímacej skúšky odoslal v deň jej konania v 1. termíne.

Bez prijímacej skúšky bolo prijatých na G 136 uchádzačov (10 % z plánovaného počtu) a do SOŠ 79 uchádzačov (5 %).

Prijímacia skúška

Prijímacia skúška bola po organizačnej aj odbornej stránke dobre pripravená. Pozvanie uchádzačov na prijímacie skúšky bolo realizované v súlade s právnym predpisom okrem 2 SOŠ¹⁴. V 1 riaditeľ pozval, podľa vlastných slov ústne, okrem uchádzačov o prijatie do ŠO aj 8 uchádzačov o vzdelávanie v učebných odboroch. V ďalšej uchádzači s úspešnosťou rovnajúcou sa 80 % a vyššou nekonali prijímaciu skúšku z profilového predmetu, v ktorom ju dosiahli. Táto podmienka pritom nebola uvedená v kritériách na prijatie. Na 1 G¹⁵ boli prihlásení 3 žiaci zo ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, z ktorých 1 prijal na základe výsledkov Testovania 9 a 2 vykonali prijímaciu skúšku z profilových predmetov určených MŠVVaŠ SR.

Pri overovaní vedomostí uchádzačov školy postupovali podľa kritérií, zabezpečili anonymitu pridelením kódov k testovým hárkom jednotlivcov a dodržali čas určený na vypracovanie testov. Prijímacia komisia hodnotila testy a zostavovala výsledkovú listinu.

Kontrola výsledkov prijímacieho konania

Určení členovia prijímacej komisie sa pri hodnotení testov prijímacej skúšky riadili príslušnými kľúčmi správnych odpovedí a uchádzačom prideliťovali body podľa prijatých kritérií. Hodnotenie nebolo objektívne v 1 G¹⁶, kde v testoch zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry bolo 2 uchádzačom pridelených po 2 body a 1 uchádzačovi 1 bod za nesprávnu odpoveď. Nedostatkom bolo zistenie v teste zo SJL zadanom uchádzačom o vzdelávanie v 4-ročnom vzdelávacom programe iného G¹⁷, v ktorom nebola jedna z úloh v súlade s požiadavkami príslušného štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP–ISCED 2). Škola v priebehu 1. termínu prijímacieho konania prijala opatrenie na elimináciu tohto nedostatku pre ďalší termín a žiakom vyhodnotila riešenie úlohy ako správne.

Zoznamy prijatých/neprijatých uchádzačov obsahovali kódy v poradí podľa bodového zisku. Zostavenie zoznamu nebolo objektívne v 1 SOŠ¹⁸. Prijímacej skúšky sa tu zúčastnili uchádzači pôvodne prihlásení do učebných odborov. V zozname uchádzačov sa títo nenachádzali a rovnako neboli uvedení ani vo výsledkovej listine prijatých/neprijatých uchádzačov. Výsledková listina inej školy¹⁹ neobsahovala informáciu, či uchádzač vykonal prijímaciu skúšku úspešne/neúspešne.

---

¹² SPŠ, Komenského 2, Košice

¹³ SPŠ, Komenského 2, Košice

¹⁴ SOŠ stavebná, Školská 8, Liptovský Mikuláš; SPŠ, Komenského 2, Košice

¹⁵ Gymnázium, Golianova 68, Nitra

¹⁶ Gymnázium Zoltána Kodályja s vyučovacím jazykom maďarským - Kodály Zoltán Gimnázium, Štvrť SNP 1004/34, Galanta

¹⁷ Piaristické gymnázium F. Hanáka, A. Hlinku 44, Prievidza

¹⁸ SOŠ stavebná, Školská 8, Liptovský Mikuláš

¹⁹ Spojená škola, Kollárova 10, Prešov

ŠŠI pri kontrole dodržania kritérií a podmienok prijímania na vzdelávanie zistila nedostatky v 3 subjektoch. V 1 SOŠ²⁰ pri rozhodovaní o prijatí uchádzača na vzdelávanie nezohľadnili výsledky dosiahnuté v Testovaní 9, v inej SOŠ²¹ riaditeľka školy rozhodla o prijatí väčšieho počtu žiakov, ako bol stanovený. Vyšší počet žiakov, než určil orgán miestnej štátnej správy a kritériá prijímacieho konania, prijala do 8-ročného vzdelávacieho programu aj riaditeľka 1 cirkevného G²².

Iné zistenia

- Postup pri prijímaní uchádzačov o externé vzdelávanie v šk. r. 2015/2016 odporujúci platným právnym predpisom si zvolila riaditeľka 1 SOŠ²³. Uchádzači nevykonali prijímaciu skúšku, ktorej predmetom bola znalosť učiva nižších ročníkov. Vykonali prijímaciu skúšku zo SJL (22. 8. 2015), boli podmienene prijatí do 3. ročníka ŠO 6341 M škola podnikania a v priebehu prvého štvrtroka školského roka vykonali rozdielové skúšky (zo SJL, MAT, cudzieho jazyka, ekonomiky, administratívy a korešpondencie, informatiky). Riaditeľka školy úspešným žiakom vydala oznámenia, na základe ktorých potvrdila pokračovanie v štúdiu. Pre školský rok 2016/2017 boli kritériá prijímania žiakov na túto formu vzdelávania zadané rovnako, čo nebolo v súlade s právnym predpisom.

- Na G s vyučovacím jazykom maďarským²⁴ sa v 1. termíne prijímacej skúšky konali v školskej jedálni, kde rozmiestnenie uchádzačov umožňovalo nesamostatné vypracovanie testov. Pre všetky tri profilové predmety 4-ročného i 8-ročného vzdelávacieho programu a oba termíny prijímacích skúšok bol vypracovaný len 1 variant testov, čo mohlo prispieť k neobjektívnym výsledkom.

Záver

Prijímacie konanie na väčšine kontrolovaných stredných škôl pripravovali a realizovali zodpovedne a v súlade s právnymi predpismi. Bez prijímacej skúšky na základe úspešnosti v Testovaní 9 prijali na gymnáziá 136 uchádzačov a po vykonaní prijímacej skúšky 1 183 uchádzačov. Na stredné odborné školy prijali bez prijímacej skúšky 79 uchádzačov a 1 473 po úspešnom vykonaní prijímacej skúšky. Školy prijímacou skúškou overovali vedomosti z profilových predmetov, v súlade so zameraním niektorých škôl aj z biológie a chémie.

Nedostatky sa vyskytli najmä v kompletnosti a korektnosti stanovovania kritérií prijímania na vzdelávanie – chýbajúce kritériá, ktoré vyplývajú z právnych predpisov, stanovenie kritérií, ktoré neumožňovali objektívne posúdenie všetkých uchádzačov alebo kritérií, ktoré odporovali platným právnym predpisom a neurčenie hranice prijatia/neprijatia uchádzača, resp. úspešného vykonania/nevykonania prijímacej skúšky. Zriedkavé bolo prijatie vyššieho počtu žiakov, ako bol stanovený a snaha o prijatie žiakov do vzdelávacieho programu úplného stredného odborného vzdelávania napriek záujmu uchádzačov o vzdelanie nižšieho stupňa. Ojedinelé bolo neprerokovanie návrhu na počet tried 1. ročníka, nezriadenie prijímacej komisie, neobjektívne hodnotenie prijímacích testov, neuznanie výsledkov z Testovania 9, či úloha prijímacích testov nezodpovedajúca stupňu vzdelania uchádzačov.

V porovnaní s predchádzajúcim školským rokom sa pri príprave a realizácii prijímania na vzdelávanie vyskytlo v kontrolovaných školách menej nedostatkov.

²⁰ Súkromná SOŠ, S. Chalupku 1938/12B, Prievidza

²¹ Spojená škola, Štefánikova 64, Bardejov

²² Gymnázium sv. Františka Assiského, Kláštorská 24, Levoča

²³ Súkromná stredná odborná škola podnikania, Hollého 1380/ 34, Senica

²⁴ Gymnázium Zoltána Kodálya s vyučovacím jazykom maďarským - Kodály Zoltán Gimnázium, Štvrť SNP 1004/34,92401 Galanta

Výrazne pozitívne zistenia

- organizačné zabezpečenie prijímacej skúšky a práca prijímacích komisií

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- úplnosť a korektnosť kritérií na prijatie

Odporúčania a podnety***Zriaďovateľom***

- zohľadňovať príbuznosť študijných odborov pri zriaďovaní spoločných tried 1. ročníka